

PARK BREDERODE

buitenwonen

Nieuwsbrief Park Brederode te Bloemendaal

Vierde editie | april 2008

Fabelachtig **Duin & Beek**

Monument: van looghuys tot koetshuis

Proef de zee bij Zilt

Boomverplaatsingen trekken de aandacht

Editorial

Een prettige, welkome openheid

De verborgen schoonheid van Park Brederode wordt langzaam zichtbaar nu alle onbruikbare ziekenhuisgebouwen zijn gesloopt. Om dezelfde reden zijn er ook een paar honderd bomen verplaatst. Die verplanting was bijzonder om te zien, misschien was u erbij. Na twee jaar secure voorbereiding - waarin onder meer de wortels al 'bijgestoken' waren - werden met een graafmachine voorzichtig de bomen uit de grond 'gelepeld'. Een deel van deze monumentale bomen is verplaatst naar de nieuwe vaste plek. De anderen staan in het bomendepôt - met de wortels in een damwand van grond - en worden gevoed en vertroeteld tot zij hun vaste bestemming in kunnen nemen.

Er ontstaat hierdoor een prettige welkome openheid. Zicht op de hoogopgaande duinen en het oude hoofdgebouw en de plekken in het park om zorgvuldig de huizen neer te zetten die te gast zijn in de natuur. Ook daarmee zijn we een fase verder. De verkoop van de villa's in Duin & Beek is gaande, binnenkort start ook de verkoop van de exclusieve woningen van Duinzicht. Deze woningen aan slingerende lanen en met zicht op de duinrand zijn allemaal anders. En elk perceel - met een kavelgrootte die varieert tussen 450 en 2.000 vierkante meter! - is net zo uniek als het park zelf. Lees meer over dit waardevolle cultuurhistorisch stukje Nederland in het artikel met landschapsarchitect Maike van Stiphout in deze Buitenwonen.

Het projectteam van Park Brederode.

Inhoud

Het koetshuis

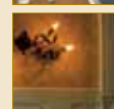
De lagen van de tijd in het landschap

Fabelachtig Duin & Beek

Romantisch Duinzicht

De zee proeven bij Zilt

Wandelende duinen

Boomverplaatsing trekt volop belangstelling

Colofon

Buitenwonen op Park Brederode is een uitgave van:
Park Brederode C.V.
Brederodelaan 12, 2061 KK Bloemendaal
Telefoon: 023 - 538 04 56
Fax: 023 - 548 54 39
E-mail: info@parkbrederode.nl
Website: www.parkbrederode.nl

Oplage: 2000

Buitenwonen op Park Brederode verschijnt tweemaal per jaar en wordt gedistribueerd onder mogelijke toekomstige bewoners van Park Brederode en andere belangstellenden.

Coördinatie:
Van Dantzig & Lichtenveldt B.V., Rotterdam
Redactie en concept: De Schrijverij, Hilversum
Fotografie: Michel Porro, Ruud Maaskant, Frits Bekker en Cor van Iperen
Vormgeving: Graphic House, Amsterdam
Druk: RDH Printmedia

Park Brederode, 2008, nummer 4
Het is verboden om de inhoud van deze uitgave of delen daarvan over te nemen zonder schriftelijke toestemming van Park Brederode en de redactie. Bij totstandkoming van deze uitgave is getracht zo zorgvuldig mogelijk te zijn; mocht u onvolkomenheden tegenkomen, laat het ons dan weten.

De historische panden van Brederode
Park Brederode kent vele monumentale juweeltjes. In 'De historische panden van Brederode' wordt steeds een ander monument belicht.

Het koetshuis

Bouwdatum Halverwege de 18e eeuw
Architect Onbekend

Historie

Het koetshuis is gesitueerd naast Villa Meerzicht en kijkt uit op het meertje. Op deze plek heeft in de 16e en het begin van de 17e eeuw waarschijnlijk het looghuis gestaan van blekerij Meer en Berg (thans Villa Meerzicht). Het grootste deel van de hoofdvorm van het huidige gebouw dateert nog uit deze tijd. Rond 1746 werd de blekerij verkocht en liet de nieuwe eigenaar er een lommerijk landgoed van maken. Op de fundamenten van het 'looghuis' werd een nieuw gebouw opgetrokken. In 1845 werd dit pand door J.D. Zocher jr. betrokken bij de omvorming van het gebied tot psychiatrisch ziekenhuisterrein.

Oorspronkelijke functie

In het vroegere looghuis werden garens en lakens geolood om ze vervolgens op de aangrenzende

bleekvelden in de zon te bleken. Het nieuw opgetrokken gebouw deed aanvankelijk waarschijnlijk dienst als stal, schuur en tuinhuiswoning. Ten tijde van het gebruik door het Provinciaal Ziekenhuis - van 1849 tot 1999 - fungeerde het onder meer als patiëntenverblijf, ontspanningsruimte en museum voor de psychiatrie. De collectie van dit museum is inmiddels opgenomen in museum 'Het Dolhuys' in Haarlem. Ook bevatte het koetshuis enige tijd de kunsttuileencollectie van het ziekenhuis.

Cultuurhistorische betekenis

Het koetshuis vormt samen met Villa Meerzicht een cultuurhistorisch ensemble en is bovendien van architectuurhistorische betekenis. Dit is onder meer vanwege de oudheidkundige waarde (de hoofdvorm en detaillering dateert immers uit de 17e/18e eeuw) en het feit dat het één van de laatste overblijfselen is van de voormalige buitenplaats Cloeckendael/Meer en Berg.

Toekomstige bestemming

Het koetshuis wordt vandaag de dag gebruikt door het projectteam van Park Brederode als vergader- en ontvangstruimte. Wanneer er in Villa Meerzicht bijeenkomsten zijn voor potentiële bewoners van Park Brederode, dan worden hun kinderen vermaakt in het koetshuis. Ook fungeert het gebouw vaak als startpunt voor verschillende excursies over het terrein. Een gedeelte van het pand wordt bewoond. Het koetshuis zal als één van de laatste gebouwen op het park worden verkocht als woonhuis, eventueel gecombineerd met een kantoorruimte. Er stroomt nu al een nieuw aangelegd, romantisch slingerend beekje vóór het pand langs. Dit beekje is gegraven om de kwaliteit van het aanwezige kwelwater te gebruiken. Het vormt een natuurlijke begrenzing van het toekomstige erf. Het koetshuis kijkt uit over de voormalige bleekvelden.

De lagen van de tijd in het landschap

Landschapsarchitect Maike van Stiphout ging met haar ontwerp voor Park Brederode terug naar de oorspronkelijke parkontwerpen uit de 19^e eeuw, maar legde er een nieuwe tijdslaag overheen. Een gesprek over de cultuurhistorische waarde van het landschap.

“Nederland bestaat vrijwel helemaal uit gemaakt landschap,” aldus Maike van Stiphout van DS Landschapsarchitecten. “‘Echte’ natuur hebben we niet, het is bijna allemaal door mensenhanden gecreëerd. Als je door de duinen van Bloemendaal loopt, denk je niet: ‘wat is dit mooi gemaakt!’ Maar een deel ervan is ontstaan door de matten die het zand verhinderde het achterliggende land te overstuiven. Wat praktisch begon, werd hoger en hoger, en groeide uiteindelijk uit tot de hoogste duinen van Nederland.”

Natuurmonument

Ook landschap heeft een cultuurhistorische waarde, benadrukt Maike van Stiphout. “Het Vondelpark is een natuurmonument. Het vertegenwoordigt dusdanig die tijd en het beeld dat we hadden op recreëren, dat het de moeite van het bewaren waard was.” Voor Park Brederode bestaat de cultuurhistorische waarde van het landschap nu vooral uit de parkachtige setting die aan het psychiatrische ziekenhuis gekoppeld is; de natuur biedt geneeskraft. Maar dit gebied had al eerder aantrekkingskracht op mensen. “De rijken uit de 17e en 18e eeuw ervoeren het duingebied als het ultieme romantische landschap. De glooiingen, de eindeloze landschappen waar het gezond was om in te verblijven. Ook de blekerijen met de bleekvelden en de droogbergen zijn cultuurhistorische, nog steeds zichtbare onderdelen van het landschap.”

Relatie tussen park en gebouwen

Uit welke tijd een landschapontwerp komt, is goed aanwijsbaar, vooral in combinatie met architectuur. “In Nederland liggen de lagen der tijd echter over elkaar heen, dat gebeurt in zo’n drukbevolkt gebied. Ook in Park Brederode zijn die lagen zichtbaar. Tenslotte begint Meerzicht als een middeleeuws boerderijtje.” Het oorspronkelijke ontwerp van Park Brederode door J.D. Zocher jr. uit 1849 is volgens de landschapsarchitect compleet ondergesneeuwd. “Eigenlijk is het oorspronkelijke ziekenhuis te klein gebouwd. Tien jaar na de oplevering kwamen er al gebouwen bij. Het parkontwerp is daar echter niet op aangepast, de gebouwen zijn er in de loop der jaren gewoon ingezet. Dat heeft de relatie tussen gebouwen en park aangetast; het verband tussen beiden was weg.”

Terug naar de essentie

Door DS is samen met verschillende adviseurs op het terrein van ecologie, dendrologie en hydrologie, een nieuw ontwerp gemaakt waarbij de oorspronkelijke parkontwerpen weer herkenbaar worden. “Terug naar het masterplan van Zocher, terug naar de essentie,” zegt Maike van Stiphout. “We hebben weliswaar alleen een schets, maar die is goed leesbaar. De historische structuren zijn duidelijk en de bomen staan als ankerpunten in het park. Zichtbaar door de andere tijdslagen heen, want de jaren brachten ook verschillende visies op inrichting en beheer door de gebruikers van het park. Ook wij zijn een nieuwe gebruiker

met een nieuwe visie, maar zonder de geest van het oorspronkelijke ontwerp aan te willen tasten. Als je beseft dat deze “natuur” door mensenhanden is gemaakt, realiseer je je ook dat je kunt ingrijpen, maar dan met een zorgvuldig plan.”

Kansen voor zeldzame begroeiing

Meerenberg, het voormalige ziekenhuis, krijgt dezelfde entree terug als toen; met de 19e eeuwse zichtlijnen. “Als je aan komt rijden, krijg je het gebouw nooit pontificaal in beeld, maar fragmenten die zich onthullen en weer verdwijnen

in het voorbijgaan. Door terug te gaan naar het oorspronkelijke ontwerp is het park optisch groter geworden,” aldus Maike van Stiphout. “Open ruimte was door de begroeiing schaars geworden. Door die ruimte terug te brengen, woont men in deelgebied Duin & Beek straks aan de voet van de Kennemerduinen in plaats van in een park.” De nieuwe tijdslaag die de ontwerpers aanbrengen is bijvoorbeeld zichtbaar in het ‘helpen’ van de natuur. “Dat we aan de duinvoet het gebouw nooit pontificaal in beeld, maar fragmenten die zich onthullen en weer verdwijnen

echt iets van deze tijd. En in het hele park zullen de door ons ontworpen bruggetjes de watertjes sieren zodat het weer één geheel wordt.”

De geschiedenis van het gebied

De ontwerpers van het landschap hebben met liefde aan de opdracht gewerkt. “Alle fragmenten zijn in een nieuwe compositie geplaatst en op een andere manier hergebruikt. Je kunt de geschiedenis van dit gebied nog steeds hervertellen doordat je al die lagen kunt blijven aanwijzen. De voormalige bleekvelden en oude

begraafplaatsjes, de zichtlijn richting de duinen. Al deze zaken hebben betekenis gekregen in het nieuwe ontwerp. De combinatie van al die elementen maken een nieuw geheel dat weer honderd jaar mee kan.”

Fabelachtig Duin & Beek

Niet zonder trots onthullen we hier het ontwerp van enkele van de prestigieuze villa's van Duin & Beek. In dit woongebied op de voet van de duinen zijn de eerste villa's van Park Brederode verkocht. Het gaat aanvankelijk om de realisatie van veertien fabelachtige huizen, ontworpen door niemand minder dan de architecten van Dam & Partners uit Amsterdam.

Het ziet er robuust en natuurlijk uit en voortreffelijk ingepast in het landschap. De villa's van Duin & Beek zijn gesitueerd in de eerste glooiingen van de duinen van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Prachtige huizen die zich letterlijk voegen in het landschap. Wie hier een villa koopt, koopt een unieke plek met een uniek uitzicht. De huizen van Duin & Beek zijn statige, eigentijdse ontwerpen die zonder meer de toets van 'morgen' kunnen doorstaan. Ruim is in Duin & Beek écht ruim. Neem de villa op deze pagina's. Groots opgezet met twaalf kamers en de beschikking over een inpandige ondergrondse garage die plaats biedt aan twee auto's. De villa is gesplitst door een middenas en ontworpen met een dubbele kap. Bij binnenkomst is er een directe zichtlijn, dwars door de gehele verdieping heen, naar het uitgestrekte parklandschap. Het ruimtelijke effect dat hierdoor ontstaat, wordt nog eens benadrukt door een tweetal vides, die een vrije doorkijk geven vanaf de begane grond tot

aan de onderkant van de kap. Daarbij zijn ook de raampartijen op de verschillende verdiepingen zichtbaar. De overloop op de eerste verdieping is eveneens zeer ruim opgezet. Een van de twee vides biedt een direct uitzicht op het park. De master-bedroom heeft riante afmetingen en is voorzien van een dubbele toegangsdeur. De kamer heeft een inloopkast, een eigen badkamer met toilet en een ruim balkon op het zuiden, wederom met uitzicht op het park. Op de eerste verdieping zijn verder drie badkamers en een separaat toilet aanwezig.

Iedere villa van Duin & Beek heeft zijn eigen karakteristieken, maar tegelijkertijd vormen ze een eenheid met elkaar. Dit is bereikt door ontwerp, materialen en kleurgebruik op elkaar af te stemmen; veel natuursteen, hout en glas. Waarin verschillen de villa's? Gedeeltelijk hangt dat af van het glooiende terrein waarin ze zijn gesitueerd. De ene villa

heeft een dubbele kap, de andere een enkele. Verder worden de materialen met elkaar gecombineerd. Kopers kunnen ook hun eigen voorkeur uitspreken. Er is door de architecten een vijftal combinaties van plint-, gevel- en dakmateriaal samengesteld, waaruit een keus kan worden gemaakt. De ontwerpsystemen zijn dusdanig opgezet dat iedere koper zijn villa op het eigen woon-programma kan afstemmen. De mogelijkheid bestaat om met woon- of slaapruintes, badkamers en inloopkasten nog te schuiven. Samen met de architecten van Dam & Partners kunt u zo uw eigen droomhuis realiseren.

U wilt meer weten? Neem dan contact op met verkooporganisatie van Duin & Beek. Telefoon: 023 538 0456.

Romantisch Duinzicht

Het tweede woongebied dat binnenkort in verkoop gaat is het romantische Duinzicht. Dit gebied brengt een gevarieerd aanbod van zowel vrijstaande als geschakelde villa's die zijn gesitueerd aan de rand van Park Brederode. Duinzicht staat garant voor sfeervol en luxe wonen in een park met slingerende weggetjes en volwassen bomen, heerlijke doorzichten op het park en het duingebied en groene hagen die een intieme, veilige sfeer creëren.

Zeg nu zelf, kan het romantischer?

De impressie op deze pagina's schetst een goed beeld van wat wonen in Duinzicht gaat betekenen. De villa's - ontworpen door KOW architecten - staan beschut achter groene beukenhagen die zorgen voor een geborgen, veilig gevoel. De huizen liggen deels verscholen en deels zichtbaar in het park. Wie door dit deel van het park wandelt, ziet steeds elementen van de huizen, soms een fraaie schoorsteen, dan weer een erker die de aandacht op zich vestigt. Vanuit de huizen kan men genieten van de parkachtige omgeving. Gevelopeningen zijn zodanig gepositioneerd dat bewoners vanuit hun huis zicht hebben op het prachtige park of op het duinlandschap in de verte.

Medebepalend voor de romantische sfeer zijn de karakteristieke vormen van de kappen van de villa's die boven de groene hagen uitsteken.

Sommige zijn van riet, sommige hebben keramische pannen, andere zijn weer van leisteen. Door de combinatie van hoge hagen, bomen en daken ontstaat er een prachtig daklandschap, waarbij geen sprake is van eenvormigheid. Sterker, alle villa's zijn verschillend! De basismaterialen van de villa's zijn baksteen en hout. De huizen vallen verder op door de ruime mate van detaillering en door de ornamenten die zijn aangebracht. Zoiets zie je vandaag de dag niet veel meer in Nederland. Uitgangspunt van Duinzicht is 'prettig thuiskomen'. Daarom is er geprofileerd houtwerk en er zijn stenen ornamenten bij de voordeur.

Ook van binnen zijn de villa's ontworpen met een gevoel voor sfeer. De huizen zijn ruim opgezet, met grote leefruimtes, waarbij alle villa's de mogelijkheid hebben voor een grote open haard. De woonkamer heeft fraai

bewerkte openslaande tuindeuren en er is veel glas. De verdiepingen bevatten een flink aantal slaapkamers en de tuinen zijn allemaal anders van vorm. Kortom, in combinatie met het park heeft Duinzicht een eigentijdse en tegelijk supersfeervolle uitstraling.

De koopsommen van de villa's in Duinzicht variëren van circa € 1.2 miljoen tot ruim € 2.2 miljoen vrij op naam. De kavelgrootte loopt uiteen van circa 400 m² tot maar liefst 2000 m².

Wilt u meer informatie over wonen in Duinzicht? Neem dan contact op met de verkooporganisatie via telefoonnummer 023 538 0456.

De zee proeven bij Zilt

Op weg van Park Brederode naar Bloemendaal aan Zee ligt restaurant Zilt.

Een trendy, maar tegelijk kindvriendelijk etablissement waar het zowel voor ouders als niet-ouders goed toeven is.

Wandelende duinen

Op 16 mei 2006 opende Zilt haar deuren aan de Zeeweg in Overveen. Gelegen aan de doorgaande weg naar zee met het terras richting de Overveense bossen, is de locatie ideaal voor strand en vervolgens informeel uiteten. “De formule van Zilt is net even anders dan de ons omringende Bloemendaalse restaurants,” aldus Wouter Dijkstra. “Wij werken aanvullend op de exclusiviteit van sterrenkeukens als de Bokkendoorns of ‘t Brouwerskolkje.” Het open restaurant met veel licht en ruimte trekt inderdaad een breed publiek waardoor er een sfeervolle ongedwongen gezelligheid ontstaat. “We hebben bewust gekozen voor een kindvriendelijke omgeving; ons enorme terras heeft trampolines aan de voorkant. En zeven dagen per week is er een oppas aanwezig die de kinderen vermaakt.” In combinatie met de kindermenu’s - waaronder natuurlijk patat en spaghetti bolognese - is Zilt een ideale

plek om met het hele gezin neer te strijken. De trendy menukaart biedt echter voor elk wat wils en bevat toegankelijke gerechten, zoals de carpaccio van ossenhaas met Parmazaanse kaas en rucola, maar ook een half dozijn oesters met een sjalottendressing. Naast de confit de canard met gekonfijte citroen prijkt een runder rib-eye met kruidenboter op de kaart, maar er staan ook verschillende vegetarische gerechten op zoals de spinazieravioli met salieboter en gedroogde tomaatjes. Ook de wijnen bieden voldoende keuze; van een mooie Chablis of Château de Malleret tot de uitstekende huiswijn. De favoriet van Wouter Dijkstra op het Ziltmenu is de Kingcrab. “Toen ik samen met de eigenaren Remko Schijf en Guido Bruining op Curaçao was, hebben we Kingcrab gegeten en ik was er direct verslingerd aan. Het is krab zoals je het niet gewend bent, met een zoutere, veel vollere smaak. We serveren een hele poot - vergelijkbaar

qua hoeveelheid met een hele kreeft - die we vergezeld laten gaan van een papardelle pasta en een beurre blanc. Een exclusief gerecht dat nu op de kaart staat, maar wie weet volgend seizoen niet meer. We wisselen namelijk regelmatig.” De door Wouter Dijkstra genoemde eigenaren zijn afkomstig uit de horeca en hebben verschillende restaurants onder hun bewind gehad zoals Het Gemaal in Halfweg en een strandpaviljoen in Bergen aan Zee. Daar is bij Zilt nog een vleugje van te proeven. Want ook al is de branding op dit gedeelte van de Zeeweg niet te horen, de houten stoelen en de grote ramen in combinatie met het uitzicht op het Overveense bossen laten weten dat de zee dichtbij is.

Brasserie Zilt

Alle dagen geopend vanaf 17.00 uur
Zeeweg 3, Overveen, 023 - 527 9388
Reserveren@brasseriezilt.nl

Als u dacht dat alleen levende wezens kunnen wandelen, hebt u het mis. Een aantal van onze duinen wandelt ook. De wind blaast het zand langs de ene kant weg en het valt aan de lijkzijde van het duin weer neer. Zo wandelt een duin langzaam richting binnenland. Zover als de binnenduintrand zal het nooit meer komen. Vroeger, toen de wind nog veel harder waaide en het duin nog niet zo dichtgegroeid was, ging dat heel anders. Hele dorpen verdwenen als er weer eens een wandelduin overheen trok. Helm, bomen, takkenbossen en rijshout werden ingezet om de moeizaam in cultuur gebrachte akkertjes en woningen van overstuiving te vrijwaren. Ook elders in het duin probeerde men het stuivend zand vast te leggen: de hele zeereep werd volgeplant met helm om ons achterland te beschermen tegen de zee. De konijnen waren gek op het jonge helm. Het stuiven bleef. Net voldoende om een dun laagje vers kalkrijk zand

over de begroeiing heen te leggen. Toen werden de konijnen ziek en gingen dood.

Al heel snel lag het duin vast. Toen als gevolg daarvan veel zeldzame planten en dieren verdwenen, waren we daar opeens niet meer zo blij mee. Om grote stukken duin weer te laten stuiven, voeren we natuurherstelprojecten uit zoals bijvoorbeeld bij Langerak. Als de wind daar over de vlakte giert, neemt hij het zand mee. Hij bestormt de Bruid van Haarlem, bereikt nog net het topje van het duin en legt het zand aan de lijkzijde neer. Waar alles uitstuift, ontstaat langzaam een nieuwe duinvallei. De eerste parnassia’s zijn er al verschenen; aan de voeten van de Bruid staan de duindoorns tot hun kruin in het zand.

Beheerder PWN van de Kennemerduinen onderzoekt nu samen met Natuurmonumenten, zeereepbeheerder Rijnland en een aantal

verstuivingspecialisten, of er in het Nationaal Park nog meer duinen kunnen gaan stuiven. In het noordwestelijke deel van het Nationaal Park hebben zij daarvoor een goede plek op het oog. Het zand kan er vanaf het strand door vijf windsleuven de zeereep doorwaaien en de achtergelegen oude paraboolduinen weer aan de wandel brengen. Na overleg met diverse betrokkenen wil het team zomer 2008 een definitief ontwerp klaar hebben. Dit ontwerp wordt dan door Rijnland getoetst op de veiligheid voor het achterland. Als het afstemmen van alle belangen en de veiligheidstoets goed gaat, krijgt het Nationaal Park er in 2010 een paar mooie stuifduinen bij. U zult het van nabij kunnen beleven, want speciaal voor u komt er dan ook één windsleuf waardoor u, samen met het duin, het achterland in kan wandelen!

PARK BREDERODE

Boomverplaatsing trekt volop belangstelling

Sinds 1 december 2007 is Park Brederode officieel afgesloten voor publiek, aangezien het door de werkzaamheden te gevaarlijk is om er zonder begeleiding rond te lopen. Om omwonenden toch de gelegenheid te geven om te volgen wat er op het park gebeurt, organiseert het projectteam met regelmaat rondwandelingen en evenementen voor belangstellenden.

Eén van die evenementen is de boomverplaatsing die op 16 februari jl. plaatsvond op een zonovergoten Park Brederode. Onder het toezien van maar liefst tweehonderd omwonenden haalden de medewerkers van

landschapsarchitectenbureau Copijn de bomen - die nu nog kaal en daardoor minder kwetsbaar zijn - heel zorgvuldig uit de grond; een fascinerend proces waaraan bijna twee jaar voorbereiding vooraf is gegaan. Vervolgens volgde de stoet belangstellenden de bomen naar hun nieuwe bestemming. Daar aangekomen werden ze voorzichtig in een speciaal geprepareerde ruimte geplaatst. Hier worden de bomen de komende twee jaar nog extra gevoed en gestut, om er zeker van te zijn dat zij de verhuizing overleven. De boomverplaatsingen van 16 februari vormden de afronding van de eerste fase van verplaatsingen die op het park plaatsvinden.